

ÜRÜN MASALARI BUĞDAY BÜLTENİ

SAYI: 4

ŞUBAT 2020

DÜNYADA BUĞDAY

Milyon Ton	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020*
Üretim	757	762	733	761
Tüketim	736	739	738	754
Ticaret	177	176	169	175
Stok	248	271	265	272

Kaynak: IGC, *Tahmin

Bu ay 2019/2020 dünya buğday üretimi Uluslararası Hububat Konseyi (IGC) tahminlerinde bir değişiklik olmamasına rağmen USDA tahmini bir önceki aya göre 0.44 milyon ton azaltarak 763.95 milyon ton şeklinde güncellenmiştir. IGC'ye göre geçen yıl buğday üretimi 733 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl 761 milyon ton tahmini ile buğday üretiminde 29 milyon ton ve % 4 oranında bir artış beklenmektedir.

Fiyat(\$/ton)	Arjantin	Avustralya	Rusya	AB	ABD	Kanada
2019 Aralık	208	286	218	217	237	266
2019 Kasım	197	265	208	208	223	238
2019 Ekim	196	265	210	201	215	247
2019 Eylül	228	265	190	188	209	252
2019 Ağustos	229	250	188	184	196	211
2019 Temmuz	243	248	195	192	212	223

Kaynak: USDA

Genel olarak, ihracatçı ülke olan Rusya, Ukrayna, Kanada, Kazakistan vb. fiyatları artan taleple birlikte Aralık ve Ocak ayı boyunca yükseliş göstermiştir. ABD fiyatları Çin ile yapılan ticaret görüşmelerinde kaydedilen ilerlemelerle kısmı olarak yükselmiştir. Arjantin'in fiyatları, hükümetin buğday, mısır ve soya fasulyesi üzerindeki ihracat vergilerini artırma kararı öncesinde yüksek ihracat satışlarına dayanarak, Avustralya fiyatları üretim düşüşüyle birlikte yükselmiştir.

TÜRKİYE'DE BUĞDAY

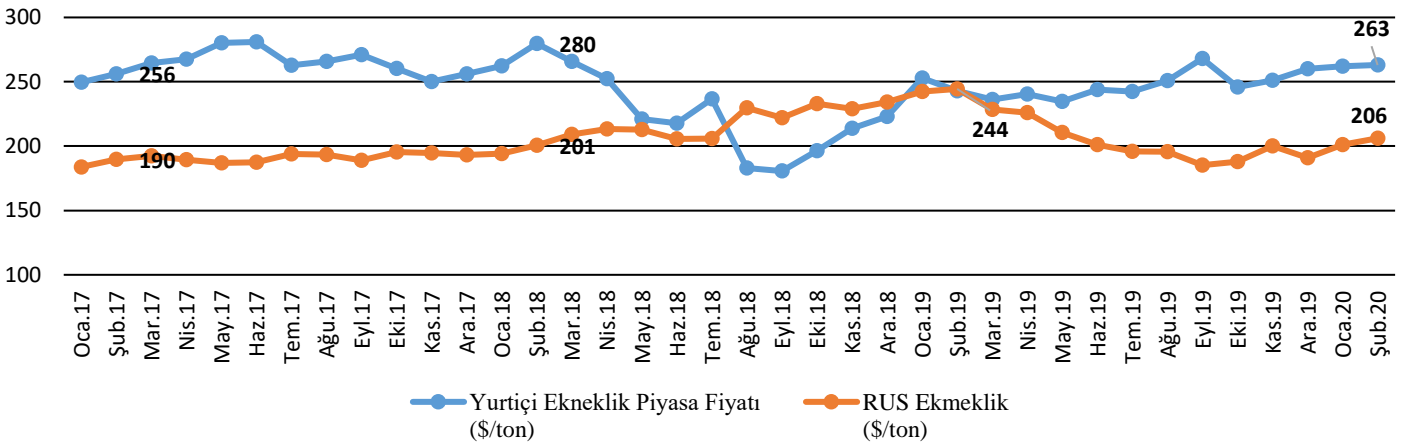
Yıllar	Ekim Alanı (da)	Üretim (milyon ton)	Verim (kg/da)
2005	78.668.870	22,6	287
2016	76.719.450	20,6	268
2017	76.688.790	21,5	280
2018	72.992.700	20	274
2019	68.463.271	19	278

Kaynak: TÜİK

Ocak ayında açıklanan 2019 yılı TÜİK resmi istatistiklerine göre toplam buğday ekili alanlar 68,5 milyon dekar olup bunun 57,5 milyon dekarı ekmeklik, 11 milyon dekarı da makarnalık buğday alanıdır. Genellikle kuru tarım alanlarında üretimi yapılan ekmeklik buğdaydan arpa ve baklagillere, sulu tarım alanlarında üretimi yapılan makarnalık buğdaydan ise mısır ve pamuğa yönelim olmuştur.

2020 yılı için ilk değerlendirmelere göre ekiliş alanlarında Güneydoğu ve Akdeniz Bölgelerinde makarnalık buğdayda artış, Doğu Anadolu Bölgelerinde ekmeklik buğdaydan arpaya yönelme, İç Anadolu Bölgesinde makarnalık buğdayda artış, Marmara Bölgesinde ise herhangi bir değişim yaşanmayacağı tahmin edilmektedir. Ekilişlerden sonra ülke genelinin yağışsız geçmesi çıkışları yavaşlatmış olsa da Kasım sonu ve Aralıkta gerçekleşen yağışlar ve sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyretmesiyle birlikte fenolojik olarak günlük hububat gelişimi istenilen seviyeye ulaşmıştır.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

Kaynak: TMO

Yurt içi buğday fiyatları artış trendini sürdürmektedir. Yerli ekmeklik buğday Ocak ayı itibariyle 262 \$/ton civarında işlem görmektedir. Daha ucuz fiyatlardan ithalat gerçekleştirdiğimiz Rusya (Azak) buğdayı geçen aylara göre 10 \$ artarak 206 \$/ton civarında seyretmektedir. Yurt içi ve Rus (Azak) ekmeklik **buğday fiyat farkı 50-60 \$/ton** civarındadır.

DIŞ TİCARET

BUĞDAY VE MAMUL MADDE KARŞILIĞI DIŞ TİCARET RAKAMLARI

Yıllar	İthalat Miktarı (Ton)	İthalat Değeri (Bin \$)	İhracat Miktarı (Ton)	İhracat Değeri (Bin \$)
2015	4.380.795	1.175.849	5.685.425	2.468.153
2016	4.341.241	984.338	7.025.117	2.526.235
2017	5.159.613	1.149.518	7.389.854	2.626.173
2018	5.821.561	1.360.506	7.485.819	2.715.860
2019	9.844.958	2.331.859	7.579.010	2.905.317

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde buğday üretimi kendi ihtiyacımıza yetecek düzeydedir. Bununla birlikte ithalatlar mamul madde ihracatına yönelik Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında yapılmaktadır. 2002-2019 yılları arasında 17,5 milyar dolar karşılığı 63,7 milyon ton buğday ithalatı varken, un, makarna, bulgur, irmik, bisküvi gibi mamul ürünlerin buğday karşılığında 29,9 milyar dolar değerinde 75,7 milyon tonluk buğday ve buğday mamulleri ihracatımız olduğu görülmektedir. Son 17 yılda buğday ticaretinden ülke ekonomisine 12,5 milyar dolarlık katkı sağlanmıştır.

Mamul madde ihracatındaki artış, buna bağlı sanayicinin ham madde ihtiyacının artması, sezona stoklarının boş girilmesi, DİR kapsamındaki ithalat rejiminin (önce ithalat sonra ihracat şeklinde) değiştirilmesi, sektörün elinde bulundurduğu eski DİR belgelerini sezon başında uygun fiyatlardan faydalanarak kullanmaları ithalatın artış sebeplerindedir. Ayrıca **ülke stoklarında** geçen yıla oranla **1,5 milyon tona yakın bir artış** olduğu tahmin edilmektedir.

MAMUL MADDE İHRACAT RAKAMLARI

Yıllar	UN (Ton)	MAKARNA (Ton)	BULGUR (Ton)	İRMİK (Ton)	BİSKÜVİ (Ton)	TOPLAM		
						(Ton)	Değer (Bin \$)	Buğday Karşılığı (Ton)
2016	3.532.690	831.139	276.439	39.621	407.956	5.087.846	2.514.796	6.998.614
2017	3.489.624	1.055.256	257.298	59.659	442.632	5.304.469	2.611.344	7.347.840
2018	3.308.362	1.206.750	262.094	80.152	467.961	5.325.320	2.691.954	7.416.177
2019	3.262.406	1.272.928	262.615	81.461	520.696	5.400.106	2.877.796	7.512.431

Kaynak: TÜİK, *Tohumluk olarak yapılan buğday ithalatı dahil edilmemiştir.

2019 yılında mamul madde ihracatının buğday karşılığı 7,5 milyon ton olup 2,9 milyar \$'lık bir değere sahiptir. 237 \$/ton değerindeki ithalat ile ülkemize getirilen buğday işlenerek % 60'lık bir katma değer artışı elde edilmiş, 383 \$/ton değerindeki ihracat ile başta Ortadoğu ve Afrika olmak üzere 165 ülkeye un, makarna, bulgur, irmik ve bisküvi gönderilmiştir.

DEĞERLENDİRME

Ürün Ekiliş Değerlendirmesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Özellikle makarnalık buğday alanlarında illere göre değişmekle birlikte %5-20 oranında artış,
İç Anadolu Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Konya civarında makarnalık buğday ekiliş alanlarında bir miktar artış, ekmeklik buğdaydan arpaya kısmi yönelim,
Marmara Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Hububat ekilişleri buğday ağırlıklı ve uzun yıllar ortalamasında,
Akdeniz ve Ege Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Buğday ekilişlerinde bir miktar artış,
Doğu Anadolu Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Geçen sezon yaşanan kuraklık nedeniyle buğdaydan arpaya kısmi yönelim,
Karadeniz Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Arpa ekiliş alanlarında artış,
Ülke Geneli	<ul style="list-style-type: none">Makarnalık buğday ve arpa ekim alanlarında artış olduğu değerlendirilmektedir.

Ürün Gelişim Değerlendirmesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Kasım sonu ve Aralık yağışlarıyla bitki gelişimi istenilen düzeye gelmiştir.
İç Anadolu Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Aralık ve Ocak yağışlarıyla çıkışlar hızlandırmıştır. Ancak düzensiz boylanma gözlemlenmiştir.
Marmara Bölgesi	<ul style="list-style-type: none">Erken ekim yapılan alanlarda iklimin ılıman gitmesiyle fenolojik gelişimin normalin ilerisinde, Şubat ayı itibarıyla bölge normale göre daha az yağış almış olup toprağın yeteri kadar su toplayamadığı değerlendirilmektedir.
Akdeniz Bölgesinde	<ul style="list-style-type: none">Çukurova civarının Aralıkta yaşanan aşırı yağışlardan dolayı bir miktar su basması yaşanmış ve bölgedeki hububat gelişimi takip edilmektedir.
Diğer Bölgeler	<ul style="list-style-type: none">Aralık ve Ocak yağışları diğer bölgelerde bitki gelişimini hızlandırmış olup şu aşamada fenolojik olarak bir sorun gözlemlenmemiştir
Ülke Geneli	<ul style="list-style-type: none">Ekim ve Kasım aylarının kurak geçmesiyle birlikte hububat çıkışları düzensiz gerçekleşmiş olup Şubat(kar) ve Nisan/Mayıs yağışları hububat gelişimi için önemini korumaktadır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

0 312 258 84 03

urunmasalari@tarimorman.gov.tr